

MANİSA İL İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK) Kanunu'nun "İstişare komisyonu ve istişare toplantıları" başlıklı 22'nci maddesinde yer alan "Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirir." hükmü kapsamında istişare toplantıları gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 24.05.2022 tarihinde Kurumumuz, Manisa İlinde Kanun'da bahsi geçen paydaşlarla istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İnsan hakları sorunlarının tartışılması ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunulması amacıyla düzenlenen toplantıda:

- ▶ Anayasal ve yasal düzeyde birçok düzenlemede engelli haklarının düzenlendiği, ancak engelli bireylerin görünürlüklerinin artırılması amacıyla engelli hakları alanında farkındalığın artırılması gerektiği,
- ▶ Toplumda şikayet işleminin vatandaş açısından endişe sebebi olduğu, hak aramanın bir dezavantaja dönüşmemesi gerektiği,
- ▶ İlde başta öğrencilere yönelik olmak üzere sokak hayvanları tarafından saldırı vakaları yaşandığı,
- ▶ 2004 yılında Hayvanları Koruma Kanunu'nun yürürlüğe girdiği, belediyelere hayvanların nüfus planlaması görevinin verildiği, bu tarihten itibaren yaklaşık 1200 belediye içerisinde sadece 200 belediyenin Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'nin bulunduğu, 200 Merkezden, Manisa Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan yalnızca iki adet ruhsatlı bakımevi bulunduğu, bu sayının hem ülke hem de il düzeyinde artırılması gerektiği,
- ▶ Göçmenlerin düzensiz olarak ilçelere dağıldığı, bu kişilerin belli bir rehabilitasyona tabi tutulması, dil eğitimi alması, mesleklerine göre gruplandırılıp ilçelere dağıtılmasının faydalı olabileceği,
- ▶ Otizmliler çocuklara yönelik tek tip uygulamaların kendileri ve aileleri açısından oldukça zor olduğu, bu anlamda gerekli esnekliklerin tanınarak bu bireylerin hayatlarında kolaylık sağlanmasının önem arz ettiği,
- ▶ Zihinsel engelli ve otizmliler çocukların eğitime erişimleriyle ilgili sorunlar yaşandığı, otizmliler çocukların eğitim ve gelişimine katkı veren çalışmaların yeterli olmadığı; bunun yanında pahalı olduğu,

- ▶ İnsan hakları alanında ihlalin ortaya çıkmasının önlenmesi hususunda insan hakları denetim mekanizmalarının proaktif olmaları gerektiği,
- ▶ İştirak nafakası miktarının yetersiz olduğu, bu alanda iyileştirme yapılması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerektiği,
- ▶ Hemşirelerin pandemi sürecinde çok yıprandığı, sağlıkta şiddet konusunun bu dönemde daha görünür hale geldiği ve bu konuda önlemlerin güçlendirilmesi gerektiği,
- ▶ Soma'da bulunan elektrik santralleri ve kömüre dayalı elektrik üretimi sebebiyle oluşan çevre kirliliği ve çevre felaketinin insan sağlığı üzerinde büyük bir olumsuz etki oluşturduğu,
- ▶ Engelli bireylerin halk otobüslerine binerken rampa kullanılması gerekmesi sebebiyle bu haklarını gerektiği gibi kullanamadığı, buna yönelik bir çözümün bulunması gerektiği,
- ▶ Engelli bireylerin kullandığı kaldırımların sokak hayvanları nedeniyle hijyen açısından kendileri ve aileleri yönünden sorunlar yarattığı ve hayvanseverlerin buna yönelik bir çözüm bulmaları gerektiği,
- ▶ Engelli çocukların her yıl ya da iki yılda bir sağlık durumlarını belgelemeleri, bundan dolayı da sağlık raporu almaları, buna müteakiben eğitim alabilmeleri için rehberlik merkezlerinden eğitim raporu almaları gerektiği, çocukların rapor süreleri bittiğinde bu rapor işlemleri devam ederken en az iki üç ay boşluk olduğu, bu boşluk süresince de sağlık problemleri tespit edilmiş olduğu halde prosedür işlemleri dolayısıyla iki üç ay boyunca da eğitim alamadıkları, eğitim haklarının engellenmiş olduğu, engellilerin sağlık raporlarında öncelik ve kolaylıkların sağlanması gerektiği,
- ▶ Engelliliğe ilişkin sağlık kurulu raporu talebinde birden fazla işlem için ayrı ayrı rapor alınması yerine bir adet kati rapor ile tüm işlemlerin gerçekleştirilmesi gerektiği,
- ▶ Özel eğitim öğrencilerinin Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri'nde aldıkları ders saatlerinin artırılması, özel çocuklara ve engelli bireylere bakan aile ve yakınlarına maddi yardımın haricinde her türlü psikolojik desteğin sağlanması gerektiği,
- ▶ Sağlık Bilimleri Fakülteleri'nde hemşire, ebe, fizyoterapist ve sosyal hizmet uzmanı yetiştirildiği, yürürlüğe giren yasa gereği staj yapacak öğrencilere iş kazası ve meslek hastalığı sigortası kapsamında ödeme yapılması gerektiği, bu kişilerin stajyer öğrenci olarak görüldükleri için kamu kurumları tarafından böyle bir bütçeleri olmadığını belirtilerek öğrencilerin staja kabul edilmediği, Türkiye'deki sağlık bilimleri fakültelerinin tamamında benzer sıkıntıların yaşandığı, Milli Eğitim Bakanlığının bu sorunu üst düzeyli protokoller ile ortadan kaldırdığı ancak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) söz konusu olduğunda böyle bir protokol olmadığı için mağduriyetlerin oluştuğu, YÖK'ün, bu sorunu çözmek amacıyla Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği çıkardığı; ancak uygulamalı derse gönderilen öğrencilerin mevcut sorunları yaşamaya devam ettiği,

- ▶ Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden öğretmenler hakkında yapılan şikayetlerin fazla olduğu, CİMER vasıtasıyla yapılan gerçek dışı şikayetlerin öğretmenler üzerinde bir baskı aracı olmaktan çıkarılması yönünde bir çalışma yapılması gerektiği,
- ▶ Kamuda idari kadrolardaki istihdam hususunda sendikal ayrımın söz konusu olduğu ve bunun önlenmesi gerektiği,
- ▶ 2012'de çıkarılan Büyükşehir Belediye Yasası ile birlikte köy tüzel kişiliğinin kaldırılmasıyla muhtarların karar alma yetkilerinin kalktığı ve şehirden köylere doğru yapılan göçlerle köylerdeki sorunların daha da arttığı, köylerin tekrar tüzel kişiliğine kavuşmasının faydalı olacağı,
- ▶ Cinsiyet farkı gözetmeksizin şiddetin önlenmesi için Aile Sağlığı Merkezlerinde aile psikologları istihdam edilerek aile fertlerine bu konuda eğitimler verilerek bilgilendirilmesi gerektiği,
- ▶ İl ve İlçe İnsan Hakları Kurul üyelerinin uluslararası ve ulusal insan hakları standartları, mevzuatı ve etik kodları hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi olmasının Kurulların daha etkin ve verimli çalışmasını sağlayacağı,
- ▶ TIHEK'in İl ve İlçe İnsan Hakları Kurulları üyelerine yönelik eğitim programları düzenlemesinin ve çeşitli eğitim modüllerinin TIHEK'in internet sayfasına yüklenmesinin İnsan Hakları Kurullarının niteliğini arttıracacağı,
- ▶ İnsan Hakları Kurullarının kırsalda vatandaşlarla daha sık yüz yüze gelmesi gerektiği,
- ▶ Şehir içindeki taşıtların yarattığı ses kirliliği ve bu taşıtların tükettikleri yakıtlardan dolayı oluşan hava kirliliği hususunda şikayetleri dikkate alınacak mekanizmaların bulunması gerektiği,
- ▶ Çocuklara yönelik oyun alanlarının sayısının ve niteliğinin (bakım, temizlik vb.) artırılması gerektiği

Hususları gündeme gelmiştir.

Kurumumuz tarafından anılan toplantıda dile getirilen görüşler ve talepler bundan sonraki gerçekleştirilecek faaliyetlerde dikkate alınacak; ayrıca konuya ilişkin icrai kurumlara da gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve belirli aralıklarla takipleri sağlanacaktır.

24.05.2022